

Bart Winkeler

Bart Winkeler is manager Information Intelligence bij CGI

VISIE BASEL COMMITTEE OP DATA MANAGEMENT PRINCIPES RAAKT HELE SECTOR

SCOPE IS BREDER DAN ALLEEN BANKEN

Met de publicatie van haar Principles for effective Risk data aggregation and risk reporting geeft het Basel Committee on Banking een duidelijke visie op gegevens en gegevensverwerking. Een visie waarvan de scope veel breder reikt dan alleen de bankensector en die dus van belang kan zijn voor verzekeraars en pensioenfondsen.

Tekst: Bart Winkeler, Manager Information Intelligence bij CGI

In 2013 publiceerde het Basel Committee on Banking – in het verlengde van Basel II – nieuwe regelgeving die anders was dan wat banken gewend waren: Principles for effective Risk data aggregation and risk reporting (Perdarr, BCBS 239). Waar de Basel II en III regulering betrekking heeft op financiële en risicovereisten, minimum kapitaalsvereisten, liquiditeit en solvabiliteit, heeft Perdarr expliciet betrekking op de verwerking van de voor Basel II en III benodigde gegevens.¹ Banken moeten niet alleen verantwoording afleggen over geld, maar ook over gegevens. Op 1 januari 2016 wordt Perdarr operationeel

voor Europese systeembanken, maar ook voor het merendeel van de Nederlandse banken.

Niet over geld, maar over gegevens

Het is de moeite waard om aandacht te schenken aan deze Principles. BCBS 239 is namelijk buiten de bankensector niet zo bekend als de overige Basel I en II regelgeving of als Solvency II in de verzekeringssector. Het Basel Committee geeft hierin echter wel een duidelijke visie op gegevens en gegevensverwerking. Een visie waarvan de scope veel breder kan worden getrokken

dan alleen de bankensector en die dus van belang kan zijn voor verzekeraars en pensioenfondsen. Waar andere regelgeving over gegevens nog sterk de nadruk legt op datakwaliteit, gaat Perdarr een aantal stappen verder.

Wat is nieuw?

Het Basel Committee stelde al eerder eisen aan gegevens, met name aan de kwaliteit ervan. Waar deze eisen echter verspreid staan op verschillende plaatsen in de Basel-documenten, vormen ze in Perdarr expliciet het onderwerp van de regulering. De vraag is dan wel of Perdarr in dit opzicht iets toevoegt aan de bestaande regelgeving én aan de huidige praktijk van gegevensmanagement en -verwerking bij banken en zo ja, wat daarvan de impact is.

Perdarr verbergt daarnaast een interessante *mind shift*, namelijk 'data first'. Waar in de eerdere regelgeving de gegevensvraag werd afgeleid uit de kapitaals- en solvabiliteitseisen, vraagt Perdarr om "data to meet a broad range of (...) reporting requests". Met andere woorden: eerst de gegevens, dan de vraag. Misschien onbedoeld sluit het Committee hiermee aan op een belangrijke trend in de informatievoorziening: (big) data en analytics als voedsel voor innovatie en economische groei.

'Visie Basel Committee op data management principes verdient bredere belangstelling dan alleen van banken'

Uit deze verschuiving van informatie naar data volgt een belangrijke verantwoordelijkheid voor zorgvuldig gebruik en het waarborgen van de privacy. Het is dan ook goed dat het Basel Committee de bal van data governance legt bij het hoogste management, de raad van bestuur. Uit de bestuurlijke governance volgt logischerwijs data governance: wie mag wat doen met welke gegevens, voor welk doel, wanneer en onder welke condities.

Dan gegevensverwerking. Volgens BCBS 239 betekent risk data aggregatie *'defining, gathering and processing risk data according to the bank's risk reporting requirements to enable the bank to measure its performance against its risk tolerance/appetite. This includes sorting, merging or breaking down sets of data'*. Deze Baselse definitie gaat veel verder dan de eisen die bijvoorbeeld in Solvency II pillar 3 – verspreid door de documenten – worden gesteld aan rapportage en de transparantie daarvan. Als de visie van Perdarr een trend is, dan zijn verzekeraars en pensioenfondsen gewaarschuwd. Openbaarmaking van de cijfers vereist *'first time right'* en vooral: cijfers moeten verklaarbaar zijn, als resultaat van een transparante en geautomatiseerde gegevensverwerking.

Impact

Om een duidelijk beeld te krijgen van de impact van BCBS 239 is het goed om de formele eisen van Basel II en III en Solvency II te vergelijken. Ik neem er een aantal door:

1. Governance en IT infra

Volgens Basel is het verbeterproces van Risk Management een verantwoordelijkheid van het hoogste management van de bank. Perdarr gaat een stap verder en voegt daar data governance aan toe. Niet alleen de bestuurlijke maar ook de data governance is primair de verantwoordelijkheid van de board. Perdarr legt, meer dan Basel en Solvency, de nadruk op de inrichting van data governance: met een data governance board, rollen en verantwoordelijkheden en eigenaarschap van gegevensbronnen. Data governance brengt in termen van Perdarr ook accountability met zich mee. Dit moet voor de instellingen een continu proces zijn: niet alleen is implementatie van data governance vereist, ook van het change proces.

2. Risk aggregation capabilities

Data kwaliteit vormt het hart van risk aggregation capabilities. *Appropriateness, accuracy, completeness en reliability* worden in alle regelgeving geadresseerd. De term *timeliness* vinden we wel terug bij Perdarr en Basel, maar niet bij Solvency. Daar wordt onder availability ongeveer hetzelfde verstaan. De regelgeving is terminologisch niet erg consistent. Ook andere termen zijn soms wat vaag. Zo betekent 'completeness' in Perdarr vooral scope, in Basel 'all relevant data' en in Solvency 'sufficiency'. Als we echter bereid zijn om één en ander 'door de oogharen' te interpreteren, dan wordt duidelijk wat er wordt bedoeld. Extra aandacht verdient toch ook de term 'appropriateness'. Dit begrip vereist dat de betreffende gegevens zinvol en geschikt zijn voor het doel waarvoor ze worden gebruikt. Het lijkt er op dat de toezichthouder wil zeggen: blijf je gezonde (wetenschappelijke) verstand gebruiken.

Perdarr stelt dat de gegevensverwerkende processen zoveel mogelijk 'automated' moeten zijn. Handmatige *workarounds* zijn slechts zeer beperkt en alleen met goede redenen toegestaan. Het vullen van spreadsheets wordt door Perdarr beoordeeld als manueel. De geautomatiseerde data management en control processen moeten voor risk op het niveau van accounting (IFRS) worden gebracht. De systemen moeten *'structure independent'* en *'data oriented'* zijn. Deze expliciete gegevensoriëntatie is wel één van de belangrijkste, zo niet de belangrijkste, vernieuwing van Perdarr. Beide eisen zijn noodzakelijke voorwaarden om *'adaptable to change'* te kunnen zijn.

Op het gebied van data management gaat Perdarr een stapje verder dan Basel II/III en Solvency II. Het document stelt dat er een data-architectuur moet zijn, gedocumenteerd met goede metagegevens en een

systematische opslag van historische gegevens. Basel (documentation, history) en Solvency (data modeling, definitions) stellen ook deze eisen. Perdarr noemt echter ook de zogenoemde *master data*. Dit is nieuw en past ongetwijfeld bij de wens om aan te sluiten bij de ontwikkeling van een Legal Entity Identifier, om unieke partijen te identificeren en om met complexe, samengestelde en groepsrapportages om te kunnen gaan.

Basel II/III zegt niet veel over metagegevens (business- en gegevensdefinities). Solvency II vereist wel een *'directory'*, al is niet voor honderd procent zeker dat een geautomatiseerde directory wordt bedoeld. Perdarr stelt in ieder geval een *'dictionary of concepts used'* als onontkoombare noodzaak voor consistente datadefinities.

Opmerkelijk genoeg blijft *security* in Perdarr onbesproken. Of je moet vinden dat de *'ensuring (data confidentiality)'* afdoende is. Solvency heeft hier wel aandacht voor.

3. Risk reporting practices

Wat betreft risk reporting practices stelt Perdarr wat teleur. Ten aanzien van de kwaliteit van het rapportageproces is er sprake van veel herhaling. Zo wordt er weer gehamerd op het thema kwaliteit, met termen als *clarity, meaningfulness, usefulness, scope, relevance, appropriate* en accuraat. Daar wordt dan nog *reconciliation* en *auditability* aan toegevoegd. In vergelijking met Basel, dat nader ingaat op verificatie en *back testing*, en Solvency, dat naast *auditability* ook *data lineage* vereist, is dit een wat magere toevoeging. Het is aannemelijk dat Perdarr met *reconciliation* ook *data lineage* bedoelt ('Defined requirements and processes to reconcile reports to risk data').

De principes die de risk reporting practices bepalen zijn: *completeness, comprehensiveness, clarity* en *usefulness, frequency* en *distribution*. De meeste bepalingen die hieronder vallen zijn ruim geformuleerd, soms vanzelfsprekend en meestal slecht meetbaar. Bijvoorbeeld: *'Supervisors expect that reports will be clear and useful. Reports should reflect an appropriate balance between detailed data, qualitative discussion, explanation and recommended conclusions. Interpretation and explanations of the data, including observed trends, should be clear'*. Het lijkt behoorlijk lastig om ondubbelzinnig aan zo'n verwachting te voldoen.

Teleurstellend? Niet als je van de toezichthouder vooral en alleen 'grote lijnen' verwacht en geen detailbureau-cratie, daar voldoet Perdarr alleszins aan.

Wat nu, aan de slag?

In tegenstelling tot de Basel II en III regelgeving levert BCBS 239 geen set aan inhoudelijke eisen die concreet implementeerbaar en te operationaliseren zijn. Behalve

dat het nodig is om te bepalen in hoeverre Perdarr iets toevoegt, moet de bank ook nagaan of zijn governance en IT infra, voor zover deze al is ingericht voor Basel en Solvency, na Perdarr nog aanvulling behoeft. Ik ben ervan overtuigd dat de meeste banken, verzekeraars en grote pensioenfondsen met de automatisering van hun gegevensverwerking al een heel eind op weg zijn, zeker in andere domeinen dan risico.

Beperking tot risicodomein

Het is goed dat het Basel Committee in BCBS 239 een duidelijke visie neerlegt ten aanzien van het belang van goede verwerking van risicogegevens. Perdarr 'activeert' daarbij een aantal belangrijke thema's: data governance, geautomatiseerde en flexibele gegevensverwerking, master data management, de unieke *party identifier* en de noodzaak van de *business dictionary* voor goed metadata management.

'Basel Committee sluit aan bij de trend van big data en analytics als voedsel voor innovatie en economische groei'

Het Committee beperkt zich tot het risicodomein. Dit is vanuit haar taakstelling logisch, maar wel een beetje een gemiste kans. Buiten het risicodomein beschikken de meeste financiële instellingen over jarenlange ervaring in data warehousing en business intelligence. En die ontwikkelingen gaan versneld door. De meeste banken zullen bij de invoering van Perdarr wel gebruikmaken van reeds aanwezige infra en ervaring.

Voor verzekeraars en pensioenfondsen is het echter aan te bevelen om in het vervolg op Solvency II ook na te gaan over welke faciliteiten én gegevens men buiten het eigen risicodomein al beschikt. Het met elkaar in verband brengen van gegevens uit verschillende domeinen zou voor verzekeraars en pensioenfondsen dé weg zijn om risicogegevens een plaats te geven in het integrale management informatievoorziening van de organisatie. De zware last van steeds nieuwe en gedetailleerde eisen valt dan volledig weg tegen de winst van betere informatie over markten, klanten, producten en bedrijfsvoering. «

¹ Natuurlijk is BCBS 239 evenals Basel II (BCBS 128) en Basel III (BCBS 270) een product van het Basel Committee. In dit artikel beschouw ik ze voor het gemak van de vergelijking als nevenstaande regelgeving, dus: Perdarr, Basel II/III en Solvency II.